

จตุ ศัพท์ (๔) ทั้ง ๓ ลิงค์ แจกอย่างนี้

วิภัตติ	ปุง.พหู.	อิต.พหู.	นปุง.พหู.
ป.	จตุตาโร ลง โย ปจมา. พหู. เอา จตุ+โย เป็น จตุตาโร จตุโร	จตสโส ลง โย ปจมา. พหู. เอา จตุ + โย เป็น จตสโส	จตุตารี ลง โย ปจมา. พหู. เอา จตุ + โย = จตุตารี
ท.	จตุตาโร จตุโร ลง โย ทุตिया. พหู. เอา จตุ+โย เป็น จตุตาโร จตุโร	จตสโส ลง โย ทุตिया. พหู. เอา จตุ+โย เป็น จตสโส	จตุตารี ลง โย ทุตिया. พหู. เอา จตุ+ โย เป็น จตุตารี
ต.	จตุหิ ลง หิ ตุตिया. พหู. ลง หิ คง หิ ไว้ ทีฆะ อุ เป็น อุ	จตุหิ	จตุหิ
จ.	จตุณฺนํ ลง นํ จตุตถิ. พหู. ลง นํ คง นํ ไว้ ซ้อน น หน้า นํ	จตสฺสนฺนํ ลง นํ จตุตถิ. พหู. แปลลง นํ เป็น สฺสนฺนํ เอา อุ เป็น อ	จตุณฺนํ
ปญ.	จตุหิ ลง หิ ปญจมี. พหู.	จตุหิ	จตุหิ

วิภัตติ	ปุง.พหู.	อิต.พหู.	นปุง.พหู.
	ลง หิ คง หิ ไว้ ทีฆะ อุ เป็น อุ		
ฉ.	จตุณฺนํ ลง นํ ฉัญจี้. พหู. ลง นํ คง นํ ไว้ ช้อน นุ หน้า นํ	จตฺตสนฺนํ ลง นํ ฉัญจี้. พหู. แปลง นํ เป็น ตฺตสนฺนํ เอา อุ เป็น อ	จตุณฺนํ
ส.	จตุสุ ลง สุ สัตตมี. พหู. ลง สุ คง สุ ทีฆะ อุ เป็น อุ	จตุสุ	จตุสุ

ฝึกหัดการแต่ง

อ.ภิกษุ ท. ๔ ฉันอยู่ (ภุณฺชนุต) ในเรือน ของหญิง ท. ๔ ๑

จตฺตสนฺนํ อิตฺถีนํ เคเห ภุณฺชนุตตา จตุโร (จตุตาโร) ภิกฺขุ ๑

อ.ตระกุล ท. ๔ ของพระราชา ท. ๔ ผู้เสวยอยู่ (ขาทนต์) ซึ่งผล
มะม่วง ท. ๔ ในพระราชวัง (ราชเคห)

ราชเคเห จตฺตาริ อมฺพพลานิ ขาทนต์านํ จตุณฺนํ
ราชูณํ (รณฺณ) จตฺตาริ กุลานิ ๑

ทดสอบการแต่งบาลี

๑. อ.ช้าง ท. ๔ ในป่าใหญ่ ไกลเมืองสาวดีของกษัตริย์ผู้เป็นที่พึ่ง
ของนางสนม ท. (ปริจาริกา) ๔ ผู้มีรูปงาม ฯ

๒. อ.มหรสพ ท. ๔ บนยอด (มตถก, ลีขร) แห่งภูเขา
ไกลเมืองราชคฤห์ (ราชคห-นปung) ของกษัตริย์ ท. ๔ ผู้เป็นที่พึ่ง ของ
พระธิดา ท. ๔ ของพระองค์ ฯ

องคสุต

๓. อ.หญิง ท. ๔ ผู้ทำอยู่ (กโรนุติ) ซึ่งการงาน ท. ๔ ในนา
ของเศรษฐี ท. ๔ ผู้นั่งแล้ว (นินินุณ) บนปราสาท (ปาสาท-ปung)
ของตน ในเมืองราชคฤห์ (ราชคห-นปung) ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. ตินุณ อีสัน อสุเมสุ (อาศรม) เอกสุมา สรา (สระ)
อากตานัน (มาแล้ว) จตุนัน พุราหุมนานัน หตุเถสุ จตุตาริ กมลานิ ฯ

๒. จตุหิ สกญฺหิ จตุตาริ เคหานิ ปินุทาย ปวิสนุตานัน
(เข้าไปอยู่) จตุนัน ภิกขุณัน จตฺสโส กุญฺโโย ฯ

ปัญหาท้ายบท

๑. อ.หญิง ท. ๓ ในเรือน ๑ ของครู ท. ๔ ผู้มีอายุ ๖
๒. อ.ตระกูล ท. ๓ ของหญิงแม่เรือน ท. ทั้งสอง ในเมือง ๑ ๖
๓. อ.ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ๓ ในวัด ๑ แห่งพระศาสนา ๑ ผู้เลิศ แห่งโลก ท. ๓ ๖
๔. อ.มหรสพ ท. ๓ บนยอด แห่งภูเขา ท. ๒ ใกล้เมืองราชคฤห์ ของกษัตริย์ ท. ๓ ผู้เป็นที่พึง ของธิดา ท. ๓ ของตน ๖
๕. อ.แก้วมณี ๑ ในมือ ท. ๒ ของครู ท. ๓ ในเรือน ๑ ของหญิงสะใภ้ (สุณิสา) ๑ ของเศรษฐี ผู้มีทรัพย์ ๖
๖. อ.โค ท. ๓ ในนา ๑ แห่งผู้เจริญ ท. ทั้งสอง ในแคว้นแคว้น ๑ ของพระราช ท. ๓ ผู้เป็นใหญ่ แห่งเมือง ท. ๔ อันรุ่งเรือง ๖
๗. อ.ดอกบัว ท. ๓ ในมือ ท. ๒ ของพราหมณ์ ๑ ผู้มาแล้ว (อาคต) จากสระ ๑ ใกล้เชิงแห่งภูเขา (ปัพพตปาท) ใกล้อาศรม ท. ๓ ของฤๅษี ท. ๓ ๖
๘. เขตวเน ตินฺณํ ทหสามเณรานํ เทนฺตานํ ตินฺณํ ปุตุตฺตานํ ทานเ สทฺธาย วิสาขาย เอกสฺมึ ฆเร จตุโร ภิกฺขุ ๖
๙. เอกสฺส กสฺกสฺส ทฺวิสฺสุ เขตฺเตสฺสุ กสิกฺมฺเมน ชีวนฺตินํ ติสฺสนนํ อิตฺธานํ นานานํ ติสฺสนนํ ฆรณินํ ตินฺนิ กุลานิ ๖
๑๐. อ.แม่โค ท. ๔ ในคอก ใกล้นา แห่งหนึ่ง ของชาวนา ท. ทั้งสอง ผู้ทำอยู่ (กโรนฺต) ซึ่งการงาน ท. ๓ ด้วยโคถึก ท. (พลีพทุท-ปฺง) ๔ ๖
๑๑. อ.ภิกษุ ท. ๔ ในสำนัก ของพระศาสนา ผู้ทรงแสดงอยู่ (เทเสนฺต) ซึ่งธรรม แก่บริษัท ท. (ปริสา) ๔ ในเวลาเย็น ทุกๆ วัน (เทวลิก) ๖

กมม – นปง

อ.แก้วมณี ดวงหนึ่งในห้อง ท. ๓ ของธิดา ท. ๔ ของพระราชชา ท.
๒ ผู้ประหารอยู่ (ปหรนต) ซึ่งโจร ท. ทั้งสอง ฯ
อ.นาฬิกา ท. ๓ ในเรือน หลังหนึ่ง ของหญิง ท. ๒ ผู้ทำอยู่
(กโรนต) ซึ่งการงาน ท. ๔ ในคอกแห่งม้า ท. ๓ (อสส-ปง) ฯ